

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра професійної освіти

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
015.31	Професійна освіта (Будівництво та зварювання)	Бакалавр

Затверджую

Завідувач кафедри

/ **Костянтин ПОЧКА** /

Розробник силабусу

/ **Вадим ШАЛЕНКО** /

СИЛАБУС

Матеріалознавство

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: ОК 22

2) Контактні дані викладача: доцент кафедри професійної освіти, кандидат технічних наук, доцент, Шаленко Вадим Олегович, e-mail: shalenko.vo@knuba.edu.ua, тел. (044)241-55-28, <https://www.knuba.edu.ua/faculties/fait/kafedri-fait/kafedra-po/vikladackij-sklad-kafedri-profesijnoyi-osviti/shalenko-vadim-olegovich/>

3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «Фізика», «Вища математика».

4) Коротка анотація дисципліни

Мета курсу – навчити майбутніх спеціалістів правильно орієнтуватись при виборі конструкційних матеріалів і методах їх обробки для зміни властивостей і забезпеченні високої надійності конструкції при мінімальній вартості.

Завдання: освоїти структурну будову металічних і неметалічних конструкційних матеріалів, силові і термічні методи впливу на фазові і структурні зміни складу, а також взаємозв'язок фізико-механічних властивостей із фазово-структурною будовою матеріалів.

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	4,5
Сума годин:	135
Вид індивідуального завдання	Розрахунково-графічна робота
Форма контролю	Екзамен

6) Зміст курсу:

Лекції:

Модуль 1. Матеріалознавство

Змістовий модуль 1. Матеріалознавство

Тема 1. Основи металургійного виробництва.

Історія розвитку виробництва металів. Сучасне металургійне виробництво та його продукція. Виробництво чавуну і сталі.

Тема 2. Властивості конструкційних матеріалів. Основи структурної будови металів і сплавів.

Основні механічні властивості конструкційних матеріалів. Структурна будова металів і сплавів. Дефекти кристалічної будови.

Тема 3. Залізовуглецеві і леговані сплави.

Утворення сплавів. Діаграми фазового рівноважного стану сплавів і їх аналіз.

Характеристика компонентів і фазових складових залізовуглецевих сплавів.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
015.31	Професійна освіта (Будівництво та зварювання)	Бакалавр

Тема 4. Залізвуглецеві і леговані сплави.

Діаграма стану залізвуглецевих сплавів. Вплив вуглецю, постійних і легуючих домішок на властивості залізвуглецевих сплавів. Класифікація і маркування залізвуглецевих і легованих сплавів.

Тема 5. Термічна обробка сплавів.

Основні теоретичні положення ТО. Перетворення в сталях при нагріванні до аустенітного стану. Перетворення аустеніту при охолодженні.

Тема 6. Термічна обробка сплавів.

Перетворення при вторинному нагріванні загартованих сталей. Технологія і режими термічної обробки. Способи і режими різних видів термообробки. Термомеханічна обробка металів і сплавів. Хіміко-термічна обробка металів і сплавів.

Тема 7. Конструкційні металічні матеріали.

Конструкційні сталі. Інструментальні сталі і сплави. Конструкційні чавуни. Кольорові метали і сплави.

Тема 8. Неметалічні конструкційні матеріали.

Основи теорії будови. Композиційні конструкційні матеріали. Антифрикційні підшипникові матеріали.

Змістовний модуль 2. Заготівельне виробництво

Тема 9. Основи ливарного виробництва.

Загальні поняття. Лиття в одноразові форми. Лиття в багаторазові форми.

Тема 10. Обробка металів тиском. Обробка різанням.

Загальні поняття. Способи обробки металів тиском. Основи обробки різанням.

Лабораторні заняття:

Заняття 1. Вимірювання твердості конструкційних матеріалів.

Заняття 2. Макроструктурний аналіз металів і сплавів (4 години).

Заняття 3. Мікроструктурний аналіз сталей і чавунів в рівноважному стані.

Заняття 4. Термічна обробка вуглецевих сталей (на прикладі сталі 45) (4 години).

Заняття 5. Хіміко-термічна обробка сталей.

Заняття 6. Дослідження структури конструкційних сталей.

Заняття 7. Дослідження структури інструментальних сталей і твердих сплавів.

Заняття 8. Дослідження структури кольорових металів.

Практичні заняття:

Заняття 1. Вивчення діаграми стану залізвуглецевих сплавів.

Заняття 2. Термічна обробка сталей.

Заняття 3. Вибір конструкційного матеріалу, термічної і хіміко-термічної обробки деталей.

Індивідуальне завдання: розрахунково-графічна робота.

Модуль 1. Матеріалознавство

Вивчення класифікації і маркування сталей і чавунів.

Зіставляючи хімічний склад і застосування того чи іншого сплаву прослідкувати вплив різних елементів на властивості сплавів.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4741>